

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61

Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 62 szám.

Szerda

Cluj-Kolozsvár, 1932 augusztus 24

A víz és villany

a kenyér után a legfontosabb élet-szükséglete a városi embernek. Hát a kenyérről már rég megszoktuk, hogy ne legyen. Leszoktunk róla. Már a mindennapi Miatyánkából is kifejeztük, annyira el szoktunk a kenyértől! És ime mégis élünk. Ugy látszik kenyér nélkül is meg lehet élni. A kenyérbélyeg pótolja. Csodálatos dolog ez a kenyérbélyeg. Hogy milyen hasznos találmány az. Különösen a kenyérbélyeghamisítóknak. Azok egész főúri életet éltek belőle.

Hanem hát a vízzel is csak ilyenformán vagyunk valahogy. Azzal is mindig baj van. A böcs városi intézkedések, arról is le akartak szoktatni. Anélkül azonban, hogy legalább bélyeggel pótolták volna az elvont vizet. Mert ha a város nyomtatott volna egy csomó bélyeg, mi víz helyett bélyeget használva, legalább nem kellett volna, hogy a nagy vízdíjakat fizessük. Mert nincs még egy olyan város, ahol olyan drága volna a víz, mint Kolozsvár. Itt egyenesen lukszus a vízhasználat. Egy fürdőszobáért például évente ezer lejnél nagyobb vízdíjat kell fizetni. Hát ki hallott ilyent — Kolozváron túl? Csak itt történhetik meg ez a pazarlás, hogy annyi vizet használjanak az emberek, hogy évente ezeket kelljen fizetni érte. Másutt a jó Isten nem számít ekkora vízdíjat fel. Ingyen adja.

De ahol a víz lukszus, ott a villany persze, hogy még nagyobb lukszus. Ezt a villany vezérigazgató ur is megmondotta. Aki villanyt éget, az fizesse meg, mert az fényűzés. Ha nem tetszik, egészen petróleumot. S szegény kolozsvári polgár teljesen leégett a nagy villanyzámlák miatt. S az Ur nem szólt közbe. Nem mondta, hogy legyen világosság. Csak a villany vezérigazgató szólt, hogy a villany lukszus s erre lőn sötétség.

Bizony sötétségben vagyunk mi — a villany dacára is. Ezentul azonban másképp lesz. A kormány megkönyörült a szegény kolozsvári víz- és villanyigazgatóságon s elengedte a villanyüzem adója nyolcvanszázalékának kifizetését. A vízműveknek pedig huszmillió kölcsönt engedélyezett.

Nem kell félni. Lesz tehát olcsó vízünk és olcsó villanyunk. Meg közmunkánk. Csak várjuk. S mi várunk, hiszen Kolozsvár is vár.

Meghiusult a halálraitélt hitlerislák kiszabadítása

Életfogytiglani fegyházra ítétek két nemzeti szociálistát

BERLIN. Miután a rögtönítélő bíróság az öt nemzeti szociálista fölött a halálos ítéletet kimondta, a hitleristák elkeseredett harcot indítottak a halálraitélték kiszabadítása érdekében.

A vészbiróság épületét és a tárgyalási termet is Heineff vezetése alatt egyenruhás rohamcsapatok vették körül s már-már attól lehetett tartani, hogy a hitleristák a bíróság tagjait felkoncolják. Villámgyorsan megérkezett a rendőrség teljes hadifelszereléssel és a nemzeti szociálistákat kezdte kiszorítani elfoglalt helyükből. Heineff, amikor látta, hogy a tulerőnek engedelmeskednie kell, azt kiáltotta:

Ez az ítélet jeladás arra, hogy egész Németországban forradalom törjön ki.

A nemzeti szociálista tüntetők eljén Hitler kiáltással az épület

másik szárnyát támadták meg, majd

behatoltak a szociáldemokrata párt nyomdáiba, ahol a gépeket összetörték és a betűket szétszórták.

Az erős rendőrfelkészültségnek a késő estéli órákban végre sikerült a rohamcsapatokat szétkergetni s így

a nemzeti szociálista halálraitéltéknek kiszabadítása meg-hiusult.

BERLIN. Legújabb értesüléseink szerint Insterburgban (Keletporoszország) a rögtönítélő bíróság két nemzeti szociálistát a közrend megsértése miatt életfogytiglani fegyházra ítélt.

BERLIN. A nemzeti szociálisták hivatalos lapja a „Der Angriff” rendkívül heves támadást intéz a kormány és Hindenburg elnök ellen az öt nemzeti szociálista ha-

lálraitélésével kapcsolatban. A lap felteszi a kérdést, lesz-e merészsége Hindenburgnak és Papennek, hogy az ítéletet végrehajtsák, mert ha igen, úgy a következmények rettenetesebbek lesznek. Ezt az ítéletet nem hajtják végre, mert az

ítéletnek a végrehajtása a nemzeti szociálista Németország arcába kihívó ökölesapás lenne.

BERLIN. Ma reggel a nemzeti szociálisták és a centrupárti képviselők tovább tárgyalnak Poroszország helyzetének tisztázása érdekében. Pozitív forrásokból tudomásunk van arról, hogy porosz miniszterelnöknek Brüning volt kancellárt fogják jelölni. Brüning jelenleg Rómában van, ahol a betegen fekvő Kaas prelátus centrupárti főnökkel tart megbeszéléseket.

Robu cuzista képviselőt kizárták a parlamentből

Gyárfás Elemér a szenátusban megvédte a róm. kath. Státus ügyét

BUCURESTI. A kamara tegnap délutáni ülésén Mirescu szociálista azt kérdezi, miért neveznek ki tábornokokat a különböző polgári hivatalok élére. Egy másik felszólalásában a CFR. munkásainak a helyzetét teszi szóvá és kérdezi a közlekedésügyi minisztert, vállaltja-e a felelősséget azért, ami a vasútnál történik.

Mirto: Teljes felelősséget vállalom. Ha visszaélések történnek, kérem azokat közölni, hogy megindíthassam a vizsgálatot.

Mirescu: Konkrét adatokat fogok idehozni és remélem, hogy megindul a vizsgálat Ionescu tábornok vezérigazgató ellen.

P. Ioanitescu: A grivitai műhelyben borzasztóan bannak a munkásokkal. Ő is kéri a vizsgálat megindítását.

Cuza: Ugy látszik, összefogtak a tábornok ellen.

Mirto: Mi az ország érdekeit tartjuk szem előtt.

Krauter németpárti panaszolja, hogy jugoszláv-román határforgalmi egyezményt a szomszéd ország

megsérti és nemcsak az érdekelt iakosok engedélyeit kobozzák el, hanem még a földjeiket is. Intézkedést kér a belföldi állampolgárok védelmére.

Ezután Mirto közmunkaügyi miniszter törvényjavaslatot terjeszt be a természetbeni közmunkák megszüntetésére.

Simionescu, a fegyelmi bizottság elnöke a betérjeszt a bizottság javaslatát a Robu-ügyben, kérve a cuzista képviselő kizárását öt napra.

Robu védekezik, de védekezése nem hajtja meg a kamarát, melynek

többsége 192 szavazattal 55 ellenében megszavazza a fegyelmi bizottság kizárási javaslatát.

Ezután áttérnek a napirendre s folytatják a felírtati vitát.

Socor Emil, az Adeverul főszerkesztője megy fel a szószerke. Alig ér oda, a cuzisták kórusban kiáltják feléje: Áruló!

Toncescu kormánypárti: Annak idején, amikor az ügyvédi kamara

dékánja voltam, Socor ur felvételét kérte a kamarába. Akkor is elhangzottak bizonyos vádak ellene. A kamara alapos vizsgálatot tartott, amelynek során megállapítottuk, hogy a Socor elleni vádak közönséges rágalmak, ő igen korrekt és becsületes ember, akit egyhangulag fel is vettünk a kamarába.

Socor a cuzisták állandó zajongása közben beszél és kérdezi azokat, akik folyton zavarják, mit tettek a román parasztság érdekében.

Cuza: Maga Goldstein védője, a pajeszesek iparának pártolója.

Uzum szociálista: A parlament tekintélyének nevében...

Robu Uzumra kiált, inparlamentaris szavakat használva.

Óriási zaj. Az elnöklő Lucescu Robut rendreutasítja, majd ismét a fegyelmi bizottság elé utalja.

A többség Robu felé: Jó utat!

Cuza Gheorghe: Küldjenek el mindnyájunkat.

Dr. Buteanu Aurel Cuza felé: Professzor ur! Ön, aki olyan fé-

nyes példát nyújtott a parlamentárizmusból, hogyan engedheti meg, hogy hivei, olyan mélyre lesüllyesszék a parlamentárizmus tekintélyét!

Gioceanu lupista: Ön még nagyon fiatal ahhoz, hogy így beszéljen.

Suteanu: Nem a kortól függ a parlamentárizmus.

Nagy zaj. Lucescu alelnök kénytelen az ülést felfüggeszteni.

Socor beszél és hangsúlyozza, hogy nem ért ugyan mindenben egyet a nemzeti parasztpárt programjával és annak megoldásaival, azonban mégis ez a program a legjobban megalapozott és a leghelytállóbb. Helyteleníti, hogy eltörlik a közmunkát és nem szedik majd az utadót sem.

Hegedüs Nándor: Eddig sem sokat láttak abból az utak!

Socor azután kijelenti, hogy felirati javaslatot elfogadja.

A SZENÁTUS ÜLÉSE

BUCURESTI. A szenátus tegnapi ülésén Gyárfás Elemér válaszott Baljeanu Vasilescu Goga-párti képviselő beszédére, aki a román kath. státust támadta. Gyárfás Elemér a szenátus és a jelenlevő miniszterek nagy tetszése közben leplezte le, hogy Baljeanunak, a Goga-párt tagjának nincsen tudomása a csucsa paktumról, melyet 1923-ban kötött a Goga-párt a magyarsággal s amelyben

Goga ünnepélyesen kötelezte magát, hogy teljes egészében respektálja és megőrjí a román kath. státus összes jogait.

— Három óceánrepülő indul utnak egyszerre. Három repülőgép Newyorkban start előtt áll az óceán átrepülésére. Az egyiket Hacks ismertnevű pilóta fogja vezetni, aki feleségét és két leányát, valamint négy utast visz magával. Az óriási repülőgép Grönlandon keresztül, Izland érintésével Skandinávia felé fog repülni. A második repülőgép pilótája Williams olasz, aki egy színésznőt visz magával Rómába. A színésznő előbb ejtőernyővel ki akar ugrani egyik európai városkában, hogy az ottlakó hozzátartozóit meglátogassa. A harmadik repülőgépet Tolker és Peterson norvég pilóták fogják vezetni, akik Oslóba akarnak eljutni leszállás nélkül s akik a tegnap délutáni órákban már el is indultak.

— Románia ifjúsági atlétikai bajnokságai. Románia ifjúsági atlétikai bajnokságai szép sikerrel zajlottak le Temesváron. Eredmények a következők: Sulvdobás: Bakó (Bukarest) 11.42 m. 1000 m. síkfutás: Berán (TAC) 2 perc 54 mp. 110 m. gátfutás: Herold (Arad) 18.2 mp. 100 m. síkfutás: László (TAC) 11.6 mp. Diszkoszvetés: Herold (Arad) 32.15 mp. 200 m. síkfutás: László (TAC) 23.5 mp. Távolugrás: Lupán (TAC) 635 cm. Magasugrás: Bakó 165 cm. 400 m. síkfutás: László 56.5 mp. Gerelyvetés: Hüchel (Kinizsi) 40.50 m. (országos rekord). 4x100 m. staféta: TAC 47 mp. (országos rekord). Rudugrás: Herold 315 cm. (országos rekord). Hármassugrás: Herold: 13.18 m. (országos rekord).

Munkanélkülisége miatt lizollal és klórsavval mérgezte meg magát egy kárpitos

CERNAUTI. Megrendítő dráma játszódott le tegnap Csernovicban. Luger Ferenc kárpitos mester már több ideje munkanélkül volt és a legnagyobb nyomorban tengette feleségével és két gyermekével az életét. A leánya nemrég ment férjhez, míg a fia katonáskodik. Valamikor a család jobb napokat látott, azonban, hogy munkanélkül maradt, az igényeiket mind inkább le kellett építeniök és egy külvárosi uccában padlásszobába kellett költözniök. Az egykor híres kárpitosmester buskomorságba esett. Azt mondta a feleségének, hogy számára az élet már csak kin, nincs más hátra, minthogy véget vessen további szenvedéseinek. Előre bejelentette feleségének, hogy elmegy hazulról és többet soha vissza sem tér. Az asszony nem adott

hitelt férjének, csak sóhajtott és sirt. Luger Ferenc tényleg dél felé elhagyta a házat s nem is tért vissza többé. Tegnap reggel aztán egy rendőr a Schiller-parkban megtalálta a fűvön végig dőlve és két üveg volt mellette. A rendőr először nem törődött a dologgal, azt gondolta, hogy biztosan egy berugott ember alussza az alkohol mámorát. Később mikor látta, hogy nem mozdul, feléje közeledett, s csak akkor látta, hogy egy halottal áll szemben. Telefonált a mentőknek, akik azonnal a helyszínre szállottak, de már csak a beállott halált állapíthatták meg. A halott mellett levő két üveg lizoll és klórsavat tartalmazott, amelyeket a szerencsétlen ember teljesen kiürített és így vetett véget életének.

Női holttestet találtak József főherceg alcsuti birtokán

BUDAPEST. Tegnap egy jólöltözött, 28—30 év körüli nő holttestét találtak József főherceg alcsuti uradalmának határában. A holttest mellett egy szürke file nyárikalap feküdt, a nő pedig drapp-színű nyárikabát, fehér vászonruha, fehér harisnya és sárga fűzőcipő van. A holttest balkezén finom gyártmányú, fekete moaré-szallagos karóra. A holttestet haza-térő munkások találták meg, akik átmentek az akácson.

A helyszínre azonnal kiszállt az alcsuti tisztiorvos is, aki konstataulta, hogy a halált veronálmérgezés okozta.

Az előkelő társadalmi osztályhoz tartozó hölgy személyazonosságát

nem lehetett megállapítani. A rendőri nyomozás megállapította, hogy az öngyilkos nő ruhájából és zsebkendőjéből kivágta a monogramot. A fehér selyemkombinén fekete selyemmel himzett ötágú koronát találtak, a korona alatt azonban a monogramot körömmollóval vágta ki.

Az alcsuti csendőrség ezután átkutatta az egész erdőt, de csak néhány elhamvasztott papirdarabkat találtak a holttesttől nem messzire. Lehetséges, hogy a frissen elhamvasztott papirdarabok ugyancsak az öngyilkos nő személyi adatai, írásai és okmányai lehettek.

A különös körülmények rendkívül titokzatosá teszik az esetet.

Halálbüntetés várja a spanyol forradalmi vezéreket

MADRID. A rendkívüli államvédelmi törvényszék mára tüzte ki az augusztus 10-iki ellenforradalmi kísérlet ügyében a főtárgyalást. A főbb vádlottak védelmét Bergami volt spanyol miniszterelnök vállalta el. Vádlottak: San Iurio tábornok és fia, Iusto kapitány,

Hermans és Infantes ezredes.

A főállamügyész a vádlottakra halálbüntetés kiszabását kéri. San Iurio tábornokot ügyvédje szerint nem lehet halálra ítélni, mert a katonai törvények éles különbséget tesznek büntett kísérlete és végrehajtott büntett között. Halál-

büntetést csak az utóbbi esetben lehet kimondani. A tábornok fia pedig azért menthető, mert a mozgalom vezetőjének fia.

Rendkívül érdekes, hogy San Iurio tábornok fia jegyben jár a madridi legfőbb törvényszék bírójának leányával, akinek éppen leendő veje felett kellett volna ítélni, de a bíró visszalépett a tanácsban való részvételtől.

Fellángolt a hindu nacionalista terror

BOMBAY. Indiában újra fellángolt a terror. A betiltott nemzeti párt, az új angol alkotmány javaslatok közzététele óta újabb terrort fejt ki. A bengáliai Dacca városban tegnap egy hindu nacionalista több revolverlövessel súlyosan megsebesített egy angol rendőrfelügyelőt. A merénylet tartóztatták. A revolveren kívül ekrazitbombát találtak nála. A hatóságok mindent megtettek a terror elnyomására.

Hatályon kívül helyezik a bírói likvidálás törvényét

BUCURESTI. A bírói likvidálásról szóló törvény módosításával foglalkozó bizottság tegnap elhatározta, hogy a bírói likvidálás törvényét hatályon kívül helyezik, ezzel szemben a kényszer-egyezségi törvényt úgy módosítják, hogy a jóhiszemű adósok számára lehetővé tegyék a kényszer-egyezséget. Leszállítják a hitelezők kötelező hozzájárulásának eddigi arányát 50 százalékra, 5 évre meghosszabbítják a kényszer-egyezség tartamát, leszállítják a kényszer-egyezség illetékét. Popovici Mihály igazságügyminiszter a törvényt módosítást tegnap az uralkodónak is bemutatta.

RÁDIÓ

SZERDA, augusztus 24.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19.40: A hangverseny folytatása. 20: Rádió szabadegyetem. 20.40: A „Bohémelet”, Puccini operája gramofonon.

Budapest. 11.15: Szimfonikus hangverseny. 14: Déli harangszó. 14.05: Rádiókvintett. 18: Ifjúsági hangverseny. 19.40: Előadás. 20: Gramofon. 21.25: Novella. 21.45: Mándits-jazz. 23: Farkas Jenő cigányzenekara. Utána: vegyes hangverseny.

— Baleset munkaközben. Tegnap délután a vasuti műhelyben könnyebb baleset érte a műhely egyik Varga nevezetű művezetőjét. A művezető karjába munkaközben egy vasdarab furódott bele. A sebesülthöz a mentőket hívták ki, akik a művezető sérüléseit bekötötték, de kórházba szállítása feleslegessé vált.

— A szovjet aranykészletének hetven százalékával fizeti európai adósságait. Varsói értesülésünk szerint a szovjet-kormány aranykészletének 70 százalékát Berlinbe és Londonban küldötte, hogy súlyos fizetési kötelezettségeit ilyen módon fedezze.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Szerény, 28 éves, Unalmas egyedül, Barna lány jellegre levél van a kiadóban.

STRANDPARTNERNÖT keres intelligens fiatalember, ki az őszi és téli hónapokon színház- és mozipartnere lenne. „Jobb kettesben” jellegre a kiadóba.

FIATAL jobb családból származó nő, perfekt szakácsnő szerény fizetéssel állást keres. Címeket „szakácsnő” jellegre a kiadóba kérek.

IRÓGÉPET keresek bérbe. Cím a kiadóban.

KELIM és filé munkákat olcsón vállalok. Cím a kiadóban.

SZÉPFEKVÉSÜ házastelek, nagyon szép gyümölcsös eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

KÉT iskolás gyermek, vagy fiatal leány teljes ellátást kaphat, esetleg zongora használatával. Cím: Petőfi-ucca 17. Nádler.

ELADÓ fűszerüzlet és vendéglőhelyiség italmérési engedéllyel. Cím a kiadóban.

NAGYSZOBÁ 2—3 személy részére butorozva vízvezetékek központban hatvi 1000 lejért kiadó. Cím a kiadóban.

EGY hónap alatt megtanulhat mandolinoszni nagyon jutányos árért. Hotel Transsylvania, Fülöpnél.

Győződjön meg a BONYHAI hentesáru minőségéről DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Augusztus. 24. Szerda. Róm.
kath. Bertalan. Prot. Bartho-
meus. Görög. M. Eutichie. Izr. 22. Ab.

Feltámadt újra Tardieu dunai terve.
Nem csoda, ebben a szörnyű melegben
egész Középeurópa a Dunára vágynak.

Szerelmes férfi (összeveszés után):
— Béküljünk ki drágám, hiszen olyan
szerelem, mint a mai meteorológiai
jóslat.
— ? ?
— Zivatarok a hőség csökkenése nél-
kül...

Robut antiszemita botrányai miatt
kizárták a kamarából. Hogy a parla-
menten kívül Robu megjavuljon, — ki
van zárva...

Jelenet a strandon.
A kolozsvári strand mostanában olyan
zsúfolt, hogy ha valaki a vízből egy
percre kimegy, így szól:
— Vigyázz, hogy el ne foglald a
helyemet!...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti
meteorológiai intézet időjárásjelen-
tése szerint: változóan derült idő
várható gyenge éjjeli lehűléssel.

— **Inspekciós gyógyszerárak.**
Fortuna, Fötér. Hygea, Széchenyi
tér. Victoria, Ferenc József-ut. Sot-
ropa, Boeska-tér.

— **Nem emelik a tandijakat.** A
közoktatásügyi miniszter körren-
delete szerint a középiskolákban
az új tanévben ugyanaz a tandij
lesz, mint az előző évben.

— **Megválasztották az erdélyi
szociáldemokraták új pártvezető-
ségét.** A szociáldemokrata párt er-
délyi kongresszusán a régi párt-
vezetőség lemondott s így tegnap
szavazás útján megválasztották az
új tartományi pártvezetőséget,
amelynek tagjai lettek: Jumanca
József, Ujhelyi Ferenc, Lucian
Sándor, Hoffer Géza, Jordáky La-
jos, Bruder Ferenc, Stroia György,
Böszörményi Emil, Garbovean Si-
mon, Ungár Fülöp és Strengar Sa-
va. Az ellenőrző-bizottság tagjai:
Nicoara Nicolai, Raffai István és
Pálffy Tibor lettek.

— **Súlyosbodott a kis Feszt Kar-
csika állapota.** Az autóbusszseren-
csétlenség áldozata, a kis Feszt
Karcsika állapotában tegnap kom-
plikáció állott be. A gyermeknél
ugyanis agyhártyagyulladás lépett
fel s így állapota súlyosbodott. Az
orvosok azonban még mindig re-
mélnek a megmentését. Itt említjük
meg, hogy a vizsgálóbíró az autó-
busz-baleset ügyében letartóz-
tatott soffőröket a tegnap megejtett
helyszíni szemle alapján szabad-
lábra helyezte.

— **Negyvenötezer munkanélküli
van Svájcban.** Tegnap tették
közzé a svájci statisztikai hivatal
a munkanélküliek statisztikáját. A
statisztika szerint 1932. augusztus
1-ig Svájcban élő munkanélküliek
száma 45 ezerre emelkedett.

Két amerikai pilótanő megdöntötte a női repülés világrekordját

NEWYORK. Két amerikai sport-
repülőnő, Marsalis asszony és Tha-
den asszony vállalkozott rá, hogy
megdöntse a repülés időtartamre-
kordját. Hét napig voltak a leve-
gőben és bizonyos időközönként
benzint és élelmiszert kaptak egy
kisegítő repülőgépről. Vállalko-
zásukat, amely arra irányult, hogy
megdöntse a férfipilóta által tar-
tott 647 órás világrekordot, félbe

kellett szakítaniok. Ugyanis rá-
dión jelentették, hogy az egyikük
vakbélgyulladás miatt súlyosan
megbetegedett. De azért tovább re-
pültek és csak tegnap este szállot-
tak le. A két vakmerő pilótanő
azonban így is megdöntötte a női
repülés időtartamát, mert 169 órát
tartózkodott a levegőben. A leszá-
lás után egyiküket azonnal orvosi
segítségben kellett részesíteni.

— **A MARIANUM összes tagoza-
tain a beírás augusztus 25-én reg-
gel 9 órakor kezdődik.** A beírás-
hoz szükséges iratok: 1. Születési
anyakönyvi kivonat, 2. Keresztle-
vél másolata. 4. Ujraoltási bizo-
nyítvány. 5. Az előző osztály bizo-
nyítványa. — **A javítóvizsga hely-
belieknek s azoknak, akik lic. V.**
oszt. felvételi vizsgát akarnak ten-
ni, szept. 2-án, vidékieknek szept.
13-án reggel 9 órakor kezdődik.
Felvételi vizsga a liceum V. osztá-
lyába, szept. 7—12-e között. A
felső kereskedelmi iskola I. osztá-
lyába felvehető az 1931—32. isk.
évben gimn. IV., s az 1930—31. isk.
évben III. osztályt végzett tanulók.

— **Akik nem fogadják el az ál-
lami kötvényekkel való fizetéseket,
várjanak, amíg pénz lesz.** A buka-
resti tisztviselők és nyugdíjasok
élénken tiltakoztak Mironescu
pénzügyminiszter azon terve el-
len, hogy állami járadékokkal
egyenlítsék ki a tisztviselők és
nyugdíjasok fizetési hátralékait.
Ez arra készítette a pénzügyminisz-
tert, hogy elálljon eredeti tervétől,
ugyhogy most már az állam nem
teszi kötelezővé s így azokat a
nyugdíjasok és tisztviselők sem
kötelesek elfogadni. Azonban akik
nem fogadják el ezeket az állami
kötvényeket, csak akkor lesznek
kiegyenlítve, amikor az állampénz-
tár nagyobb bevételekre tesz szert.

— **Kutassy Ágostont, a legelső
magyar pilótát Budapestén elte-
mették.** Alighogy Bleriot átrepülte
a La Manche csatornát, Kutassy
Ágoston, az első magyar pilóta be-
iratkozott a párisi pilótaiskolába,
aztán Budapestre tért vissza s Rá-
koson ő lett a magyar aviatika ut-
törője. 1909-ben kezdte meg repü-
lő kísérleteit, de Fahrman-rend-
szerű biplánja összetört. Kutassy
a repülőgépkben a jövő közlekedési
eszközét látta s az a vágy hajtotta,
hogy a magyarság le ne maradjon
a nemzetek meginduló versenyé-
ben. A kicsinyes gáncs és kritika,
valamint az anyagi veszteség ked-
vét szegte Kutassynak, aki külföld-
re ment. Érdekes alakja hol itt, hol
ott tűnt fel, míg végre Berlinben
egy műtét után utolérte a halál.
Holttestét Budapestre hozták s a
Kerepesi-úti temetőben, 53 éves
korában, tegnap temették el a
magyar aviatika uttörőjét.

— **Szabadtéri ünnepi játékok
Sopronban.** A város zenei élete
nagy ünnepekre készül. A salz-
burgi szabadtéri játékok mintájá-
ra nagyszabású zenei eseményt
fognak lebonyolítani szeptember
3-án Sopron város 3500 személyt
befogadó főterén. A szabadtéri ün-
nepi játékok kiemelkedő eseménye
lesz Haydn „Teremtés” című ora-
toriumának és Haydn híres koro-
názó miséjének előadása, amelyet
250 tagú ének- és zenekar inter-
pretálásában kerül előadásra.

— **Ma délután temetik Remé-
nyik Lajost.** A régi Kolozsvárnak
egy érdemes polgára dőlt ki újra
az élők sorából. Reményik Lajos,
a nagyhirű Reményik-család egyik
nestszora. Reményik Lajos már
megszűnt, de hírnevét sokáig fen-
tartó Reményik-vasúzet egyik tu-
lajdonosa volt. Kiváló és előkelő
modoru kereskedő, aki a hideg
vasasboltban is melegsívű, poeti-
kusan érző ember volt. És ez a me-
leg szíve feléje helyezte a köznap-
i embereknek, tekintélyt és elismert
nevet biztosított magának. Egy-
időben a művészi világnak is ked-
velt jóbarátja volt. Aztán visszavo-
nult. A Rákóczi-uton gyönyörű,
kastélyszerű villát épített fel fivé-
rével, Reményik Károllyal, a híres
építésszel. Itt élte le utolsó napjait.
Reményik Sándor, a költő, nagy-
bátyját s a legmegértőbb embert
gászolja benne. Temetése ma dél-
után 5 órakor lesz a köztemető
kápolnájából.

— **Szabályozzák a kávéházi ter-
raszok területét.** A nyári szezon
kezdeten bevált szokás szerint a
kávéház tulajdonosok minden év-
ben vaskerítéssel határolt terraszt
építenek ültetők elé. Körülkér-
dezték a város által meg-
szabott és engedélyezett területet,
ezért minden oldalról kissé me-
gnövelték azt, gondolván, hogy a
magnagyobbodott területen több
vendég fog helyet foglalni. A városi
tanács tegnap ülésén úgy határo-
zott, hogy jövőben csak úgy enge-
délyezi a teraszok építését, ha
azokat az engedélyezett nagyságu
területen építik meg és egyben kö-
telezték a kávéházakat arra, hogy a
járda-bért az elfoglalt terület nagy-
sága után fizessék meg.

— **Kiraboltak és borzalmasan
meggyilkoltak egy koldust.** A bu-
karesti rendőrség egy hullára
akadt, amelynek mind a két lába
hiányzott. A hullát egy hid alá
dobták, valószínű, hogy már több
ideje ott volt, mivel teljesen osz-
lással indult. Miután a hullát
megmotozták, kiderült, hogy egy
szerencsétlen koldus, aki borzal-
mas gyilkosság áldozata lett. A
feje és agyveleje teljesen össze volt
törve. A gyilkos azonban nem vi-
hetett több pénzt el a koldustól,
mint 4—500 lejt, mivel a hulla ka-
bátja zsebében találtak 2000 lejt.

— **Uj magyar-osztrák provizó-
vámot kötöttek hat hétre.** Az oszt-
rák és magyar delegátusok között
tegnap megegyezés jött létre új
provizóriumról, amely tegnapról
számítva hat hétig lesz érvényes.
Az új provizórium az árucikkek
mennyiségét és számát tekintve, a
multkori megállapodás többszörö-
sét jelenti. A végleges szerződésre
vonatkozó tárgyalásokat Buda-
pesten folytatják.

— **Baleset a jasi repülőtéren.**
Tegnap a jasi-i repülőtéren sze-
rencsétlenség történt. Burileanu
pilóta, amikor gépével 1500 méter
magasságban volt, észrevette, hogy
a repülőgép balszárnya defektet
kapott. A pilóta látta, hogy a gép
menthetetlen, hirtelen kiugrott a
gépből. A repülőgép tovább ment
magától, majd leesett a földre és
teljesen összetört. A pilóta sértetle-
nül esett le a földre.

— **Leszállították a vizüzeni igaz-
gatók fizetését.** Az időközi bizott-
ság tegnap ülésén foglalkozott Su-
ceava és Orosz vizüzeni igazgatók
szerződésének ügyével. A két igaz-
gató hajlandónak mutatkozott
szerződésük revízióját elfogadni s
ennek értelmében úgy fixfizetésük-
ket, mint részesedésüket az időközi
bizottság 40 százalékkal mérsé-
kelte.

— **A Tekéző Sportszövetség Hírei:**
Jólsikerült propaganda mérkőzést
játszott a Tordai tekéző csapat
21-én a Bágyoni Tekéző társaság-
gal, mely alkalommal a szövetségi
csapat fegyelmességével és já-
téktéchnikájával messze tulszár-
nyalta a Bágyoniakat. Káptalan el-
nök és Bartók csapatkapitány ve-
zetése alatt a tordaiak szép akciót
kezdve sorra veszik és szövetségbe
való belépésre buzdítják a környék
számtalan tekézőit. A bágyoniak
pályát építenek és a szövetségbe
belépnek és ezzel kilépnek elzár-
kózt helyzetükből. — Mai napon
az egeresi „Borbála” tekézőcsapat
a szövetségbe belépett 19 játékos-
sal és a szövetségben 40-dik csa-
patszámot nyerte. A csapat ver-
senyképes. Elnöke dr. Schnábel,
kitűnő sportember. Az új csapat
saját építési pályáján játszik és
vasárnap fogadja a Rapid és a
Vasas kolozsvári csapatokat. —
Favorit és Törökves kolozsvári
csapatok barátságos mérkőzése 12
játékos, 12 ponttal a Favorit lett.
— Női kombinált és Matador tör-
pe csapatok találkozója a Kovács-
pályán a Törpecsapat nyert 124—
118 pont arányában. — 26-án,
csütörtökön Palma és Vasas barát-
ságos a Talpas-pályán. — Vasár-
nap Marosvásárhelyt a döntmér-
kőzések játszanak Marosvásárhely
bajnokságáért. Csapatonként lá-
zas trening folyik. Női csapat győ-
nyörűen szerveződik és bemutat-
kozása elé feszült figyelem fordul.
— Hétfőn délután százával sietett
a tekézést érdeklő közönség a Ko-
vács-pályára. A Törpe-csapat be-
mutatkozását a versenyzésre fel-
kért hölgyek: Manczika, Loson-zi
Ilus, Fülöpné, Nagy Lászlóné, Mó-
ricz Béláné, Schwarcz Lili, Ko-
vács Kató, Benkőné, Czimbalmos-
né, Kolozsiné és Talánné szintén
türelmetlenül várták. Pont öt óra-
kor zárt sorokban vonult fel a Ma-
tadorok törpe-csapata, névszerint
Sandy Sanyi, Jakab Miklós, Ranto
Jóska, Eperjessy Józsi, Kulcsár Bé-
luska, Nagy Pista, Orbán Miklós-
ka, Buzás Józsi, Dezső Józsi, Nagy
Pista és Laczi. A hölgyekre esett
a kezdés joga és szép igyekezettel,
de kevesebb szerencsével játszo-
tak egyfolytában való dobásra, vég-
eredmény: 118 pont. Ezután fel-
állt az első apróság, a 9 éves San-
dy, majd a legkisebb dobó (7 éves
Kulcsár). Minden kisjátékos bá-
mulatra keltő ambícióval indult,
abszolválta az előírt 10 golyót.
Eredmény: 124 pont. Boros szöv.
főtthár szép beszédben méltatta
a kicsinyek kedves és fegyelmezett
játékát.

Ujabb letartóztatások a kolozsvári bélyeghamisítások ügyében

Egymillió lej értékű hamisbélyeget foglalt le a rendőrség

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóes-tét” tegnapi számában elsőnek jelentettük, hogy a kolozsvári rendőrség nagyszabású bélyeghamisítási ügyben folytatott le sikeres nyomozást.

A bélyeghamisítási ügy számai a kora délutáni órákban kezdtek kibontakozni a maguk nagyságában, amikor is a rendőrség bünygyi osztálya a sajtó címére a következő nyilatkozatot adta ki:

Dr. Biancu Jenő rendőrségi vezérfelügyelő bizalmas információk alapján tudomást szerzett arról, hogy egy bélyeghamisító társaság hamis bélyegekkel árasztja el az országot. A hamisítványok főleg a nagyobb névértékekből kerültek ki. A rendőrségi vezérfelügyelő embereivel erélyes nyomozást vezetett be, amely az egész országra kiterjedt. A nyomozásba belevonták a „brigada de mobile”-t is, amely, mint mozgóröndőrség nagyon szép eredményeket produkál.

A bevezetett nyomozás számai Kolozsvárra vezettek, amikor is dr. Biancu Jenő, Hatieganu rendőr-kvesztort, Sava Cornél sziguranca inspektort, valamint a kolozsvári rendőrség teljes bünygyi osztályát vonták be a nyomozásba.

A rendőrség emberei az elmúlt éjszaka házkutatást tartottak Stoicovici Adalbert szabó Monostori-uti lakásán, ahol nagymennyiségű és hatalmas értékeket képviselő hamis bélyegeket találtak. A rendőrség emberei a szabót letartóztatták, majd a házkutatást Katz Márton nyomdatulajdonosnál, valamint Baga Sándor litografusnál folytatták, akiknél szintén találtak hamis bélyegeket, sőt Katznál és Bagánál a rendőrség emberei megtalálták a kliséket és a gépeket is. A későbbi nyomozás folyamán

letartóztatásba kerültek még Peles Károly temesvári cin-kografussegéd, valamint egy Fischer Sándor nevű kolozsvári ügynök, Haraga Domokos Balázs ismert társa.

A rendőrség nyilatkozata szerint a bélyeghamisítóknál lefoglalt bélyegek összértéke meghaladja az egy millió lejt.

Amennyiben a bélyeghamisítókat

A legolcsóbb
a legjobb
a legszebb
a legrégebb
képes családi lap

Erdélyi Szemle

Szépirodalom
művészet
tudomány
közgazdaság
színház-mozi
sport

nem sikerül idejében lefűlelni, úgy sok milliós kár érte volna az államot.

A rendőrség hatalmas apparátussal folytatja a nyomozást és a letartóztatottak kihallgatását s hírek szerint

az ügygel kapcsolatosan még több letartóztatás várható.

A rendőrség az ország többi hatóságával karöltve, most azt próbálja megállapítani, hogy milyen értékű bélyeget hoztak forgalomba a hamisítók.

Mária királyné és családja mödlingi őrsége miatt interpelláltak az osztrák parlamentben

BÉCS. Sener szociáldemokrata képviselő az osztrák parlamentben interpellált amiatt, hogy az osztrák köztársaság rendőrségét a Habsburg-család tagjainak rendelkezésére bocsátották. Az interpelláció folyamán reámutat arra, hogy mióta Habsburg Antal főherceg és felesége Ileana hercegnő Mödlingben, Ausztria területén saját villájukban laknak, a kormány

egy egész század csendőrséget bocsátott rendelkezésükre, akik éjjelnappal felváltva, kivont szuronyal teljesítenek őrszolgálatot. Ugyancsak amikor Mária, Románia királynéja Mödlingbe érkezett, az őrséget megkettőztették, habár a királynénak nem politikai, hanem családi okai voltak a látogatásra.

Meghalt a sebészeti klinikán a vasuti műhelyben történt szerencsétlenség áldozata

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóes-tét” tegnapi száma beszámolt arról a megrázó szerencsétlenségről, amely pillanatok alatt történt a kolozsvári vasuti műhelyben. Chisalita Ivan 19 éves gépszereelő egy 15 méter magas emelődarun dolgozott, amikor egyensúlyát veszítve, a műhely cementpadozatára zuhant és összetörte egész testét, különösen pedig a fejét, amely az esés következtében több helyen betörtött.

A kihívott mentőorvos a borzalmas kínok között hörgő, agonizáló fiatal munkást a sebészeti kli-

nikára szállította, ahol három orvosprofesszor azonnali műtétet hajtott végre rajta. A műtét mintegy két és fél óráig tartott, de az élet nem tért vissza egy pillanatra sem Chisalita Ivan összeroncsolt testébe. Délután hat órakor végül rettenetes kínlódás után a klinika kórágán kiöszvenedett. A kezelőorvosok mindent elkövettek, hogy a fiatal életet megmentésük, de az orvosi tudomány nem segíthetett. Este háromnegyed hét órakor megjelent a hullakocsi és elszállította a fiatal munkás holttestét.

Franciaország csak a román-orosz megegyezés esetén köt meg nem támadási szerződést a szovjettal

PÁRIS. Ismét megindultak a tárgyalások a francia és az orosz kormány között a meg nem támadási szerződés megkötése ügyében. Dovgalevskij párisi orosz nagykövet a szovjetkormány nevében négy pontból álló javaslatot terjesztett elő.

1. A francia-orosz meg nem támadási szerződés megkötése esetén Oroszország olyan formában hajlandó rendezni a háború előtti adósságait, hogy 62 éven keresztül évi 60.000.000 aranyrubelt fizet a Franciaországgal szemben fennálló adósságainak rendezésére.

2. A francia kormánynak ezzel szemben köteleznie kell magát, az orosz váltóknak a francia jegybanknál való diszkontálására. Ezenkívül a francia kormánynak garanciát kell vállalnia azon hitelekért, amelyeket a szovjetkormánynak nyújtanak orosz megrendelések lebonyolítására.

3. Mindkét állam kötelezi magát arra, hogy nem vesz részt semmiféle gazdasági represszában, amelyet harmadik államok akár

egyik, akár a másik országgal szemben foganatosítanak. Azonkívül a két ország területén minden, a másik szerződőfél erőszakos megbuktatására irányuló szervezkedést és terrorakció végrehajtását beszünteti.

4. Az orosz belső kölcsönöket jegyzésre kell bocsátani a párisi tőzsdén. A francia kormány hír szerint azon az állásponton van, hogy

csak akkor köt meg nem támadási szerződést a szovjetkormánnyal, ha a szovjet Romániával is meg tud egyezni hasonló szerződés megkötése ügyében.

Az orosz nagykövet szerint a szovjet Besszarábiáról semmiképpen sem mondhat le, miután pedig Románia ragaszkodik Besszarábiához,

feltétlenül szükségesnek tartja Besszarábiában a népszavazás elrendelését,

amelyet semleges bizottság ellenőrzése mellett kell megtartani.

Egy rejtélyes párisi bűntett

Eredeti francia bűnügyi regény

(27)

— Ez bizonyos, arról jót állók önnek. Az ör, akit megcsaltak, emlékszik a személyükre. Azt mondta, hogy különösen az egyiket fogja megismerni, ha találkozik vele az uccán. Középtermetű, csinos fiatalember, szép fekete szakállal. Hosszuszőrű félkabátot viselt, fehér nyakraválót és széles karimájú kalapot.

Az orvos hirtelen mozdulattal a temető belsejébe vonta Rajmundot.

— Meneküljünk! — szólt hozzá. Ez csakugyan okos tanács volt. Vonásról-vonásra irták le őt. Mi sem hiányzott a személyleírásából.

Ha az őrmester, vagy valamilyen hallgatója véletlenül visszafordul, Legris orvos furcsa kelepcebe kerül.

— Nekem ugyan kijutott! — mondta az orvos, amikor biztonságban voltak.

Rajmund kétségbe volt esve. Megfogta az orvos kezét és megszorította:

— Mivel háláljam meg valaha, — szólt hozzá, amit értem tett, kit ön alig ismer? Sohasem fogom magamnak megbocsátani, amiért ilyen zavarba hoztam... Oh! tudnom kellett volna, hogy a végzet üldöz és mindenkire szerencsétlenséget hozok! Midőn az ember ilyennek érzi magát, legjobb ha visszavonultan él.

Azután Legris ajakán újra megjelent a mosoly.

— Midőn az ember ilyennek érzi magát, — mondta rokonszenves hangján, elfogadja barátja hódolatát és ketten harcolnak a rossz sors ellen!

Másodízben történt, hogy Legris orvos, némileg testestől-lelkestől Delorge Rajmund rendelkezése alá bocsátotta magát.

Még pedig bizonyára nem könnyelműen, sem pedig csupán előérzete által készítve, melyre, mint mondják, soha se kell hallgatni.

Huszonnégy óra óta fontolgatta és beismerte, hogy nem minden veszély nélkül csatlakozik fiatal barátja sorsához.

Fölismerve az orvost, e lépése annál nemesebb és érdemdusabb volt.

Mert azt bebizonyította, hogy nem azon emberek közé tartozik, akik megelégszenek a baráti tiltakozásokkal, akik előtt a barátság nem egyébb a szokásos szólásmódok és köznapi készsúlyítások gyerekes osztogatásánál és akik gyorsan ajálnva föl magukat, ép oly gyorsan vissza is vonulnak.

Az orvos ajkán e nagy szavak barátság, hódolat, sértetlenül őrizték meg nagyszerű jelentőségüket.

Reá nézve e szavak kiejtése elég volt arra, hogy becsületbeli kötelezettséget érezzen.

De éppen ezért kerülte a szólásmódokat és nyomatékos szavakat, kerülte az ömlengést.

Látva tehát, hogy Rajmund megindult:

(Folytatjuk)